

Strategi: Vi planerar för en grön och robust stad

Biologisk mångfald och ekosystem i balans är avgörande för vår existens och grunden för allt liv på jorden. Den förser oss med mat, rent vatten, ren luft och allt annat vi behöver för vår överlevnad. En frisk natur är lika viktig för vårt mentala och fysiska välbefinnande som den är för vårt samhälles förmåga att hantera globala förändringar, hälsohot och katastrofer. Strategin ”Vi planerar för en grön och robust stad” handlar om att kraftsamla inom stadens biologiska mångfald och ekosystemtjänster genom ett förändringsdrivande utvecklingsarbete.

Mål och inriktning

Strategin syftar till att lyfta fram den blågröna infrastrukturen som en strukturerande och självklar del av stadsutvecklingen. Det handlar om att skynda på arbetet med att tillvarata och utveckla andelen stadsgrönka, blågröna strukturer och ekosystemtjänster. Med ökad biologisk mångfald och integrering av naturbaserade lösningar bidrar strategin till att vi kan framtidssäkra staden mot klimatförändringar och extrema väderhändelser. Det innebär att vi aktivt förbereder oss för stigande temperaturer, ökade vattenflöden, intensiva skyfall och en höjd havsnivå – och gör staden mer motståndskraftig och ekologiskt hållbar med en hög biologisk mångfald. Arbetet inkluderar hela staden. Alla skeden i stadsutvecklingen omfattas, från tidig planering till drift och underhåll. Strategin arbetar i första hand med stadens mål för:

- Göteborgs Stad sköter och skyddar arters livsmiljöer så att naturvärdena utvecklas
- Göteborgs Stad ökar den biologiska mångfalden i stadsmiljön
- Göteborgs Stad säkrar tillgången till grönområden och nyttjar ekosystemtjänster
- Göteborgs Stads inköp bidrar till att främja biologisk mångfald

En grön och robust stad är en förutsättning för att kunna säkerställa andra viktiga frågor som klimatomställning, klimatanpassning samt arbete för en jämlik stad. För att nå dit krävs inte bara tekniska lösningar och innovationer, utan också att vi arbetar på delvis nya sätt med bättre samverkan och utbyte mellan olika aktörer inom området. Det kommer också att krävas en omställning av hur vi ser på, värderar och prioriterar dessa frågor i relation till andra frågor i stadsutvecklingen. Vi måste bli bättre på att både lyfta och tydliggöra värdet av biologisk mångfald och ekosystemtjänster i stadsutvecklingen. Strategin har identifierat fyra utvecklingsområden som är avgörande för måluppfyllelsen (se bild).

Övergripande utvecklingsområden och mål för strategiarbetet *Grön och robust stad*

För mer detaljerad effektlogik för strategin, se sist i denna rapport.

Bättre arbetssätt

Vi behöver tänka nytt och delvis arbeta på nya sätt. Staden har idag de övergripande strategiska dokument som behövs. Utmaningen ligger snarare i tillämpning, styrning och prioritering i efterföljande processer. Arbetet med de blåa och gröna frågorna behöver exempelvis ske på en mer geografiskt funktionell nivå och arbetet måste omfatta all mark; ekologi och ekosystemtjänsternas funktioner bryr sig inte om fastighetsgränser. Det är också viktigt att arbeta mer aktivt med erfarenhetsåterföring och uppföljning mellan förvaltningar och bolag. Det tydliggör de lösningar som i praktiken leder till en mer grön och robust stad

För att nå stadens miljömål behöver staden också bli bättre på att arbeta med hantering och utveckling av det egna markinnehavet samt ställa tydligare krav på ekosystemtjänster och biologisk mångfald i arbetet med exploatering.

Resurserna för att arbeta med att utveckla den biologiska mångfalden och leveransen av ekosystemtjänster behöver öka, både personellt och ekonomiskt. Skötsel för ökad biologisk mångfald är visserligen ofta billigare än den traditionella men de samlade resurserna för skötsel och underhåll behöver ökas för att få fart i arbetet om målen ska kunna nås i tid.

Bättre värdering

De gröna och blåa frågorna ges idag inte lika stort värde i sammanvägningen av intressen eller i hantering av målkonflikter. Det gör att vi idag inte kan förstå konsekvenserna fullt ut i rådande stadsutveckling. Alla tematiska frågor behöver värderas på ett likvärdigt sätt om staden ska kunna ta välvägd beslut. Gröna och blåa värden behöver därmed värderas och synliggöras bättre i staden, både ekonomiskt och på andra sätt. Att bredda sättet som vi ser på ekonomin i stadsutvecklingen är en avgörande del i det, där staden behöver bli bättre på att visa på samhällsekonomiska konsekvenser i stadsutvecklingen för att visa på värden för exempelvis stadens invånare. På sikt behöver vi kunna värdera frågorna ekonomiskt i enskilda projekt. Men det kommer också behövas andra sätt att värdera biologisk mångfald och ekosystemtjänster i stadsutvecklingen än enbart ekonomiska.

Höjd förståelse

Kompetensen bland dem som arbetar med blå och gröna frågor i organisationen är mycket god. Samtidigt är området inte sällan underbemannat i förhållande till andra temaområden i stadsutvecklingen. I vissa fall är kompetensen också dåligt representerad i avgörande delar av stadsutvecklingsprocesserna och beslutande forum. Kompetensen såväl som bemanningen inom gröna och blå frågor i stadsutvecklingen behöver stärkas och rätt kompetens måste nyttjas där den behövs. Beslutsfattare och andra i organisationerna behöver kunniggöras och utbildas för att öka förståelsen för frågorna. Staden behöver också bli bättre på att visa på konsekvenser och våra beslutsunderlag behöver bli bättre.

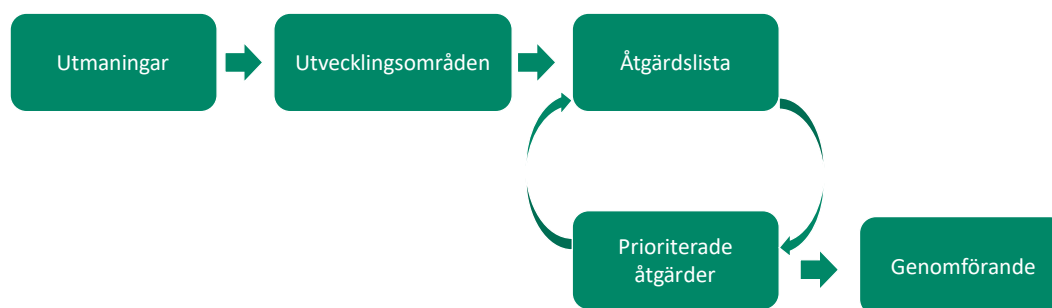
Bättre verktyg och underlag

Gemensamma och skedesöverskridande analyser och verktyg för arbete med blåa och gröna frågor behöver utvecklas. Staden använder idag flera olika verktyg för att värdera eller på andra sätt hantera frågorna, samtidigt som andra aktörer i stadsutvecklingen har ytterligare verktyg. Det gör att det kan vara svårt med överflyttning och förståelse mellan skeden samt att användningen och tolkningen av respektive material försvåras. I vissa fall behöver även befintliga verktyg förbättras och utvecklas. Det saknas också analyser och uppföljningar som skulle behövas för att säkerställa att övergripande strategier och inriktningar följs i efterföljande skeden och att verktygen används på mest effektiva sättet och får rätt genomslag.

Det är viktigt att vi blir bättre på att visualisera värdena av biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Dessa värden och tjänster är idag ofta osynliga och svåra att förstå, samtidigt som de ofta tas för givna. Med pedagogiska visualiseringar kan vi tydliggöra vilka värden som finns eller inte finns, för ökad förståelse för alla som verkar inom stadsutvecklingen.

Plan framåt

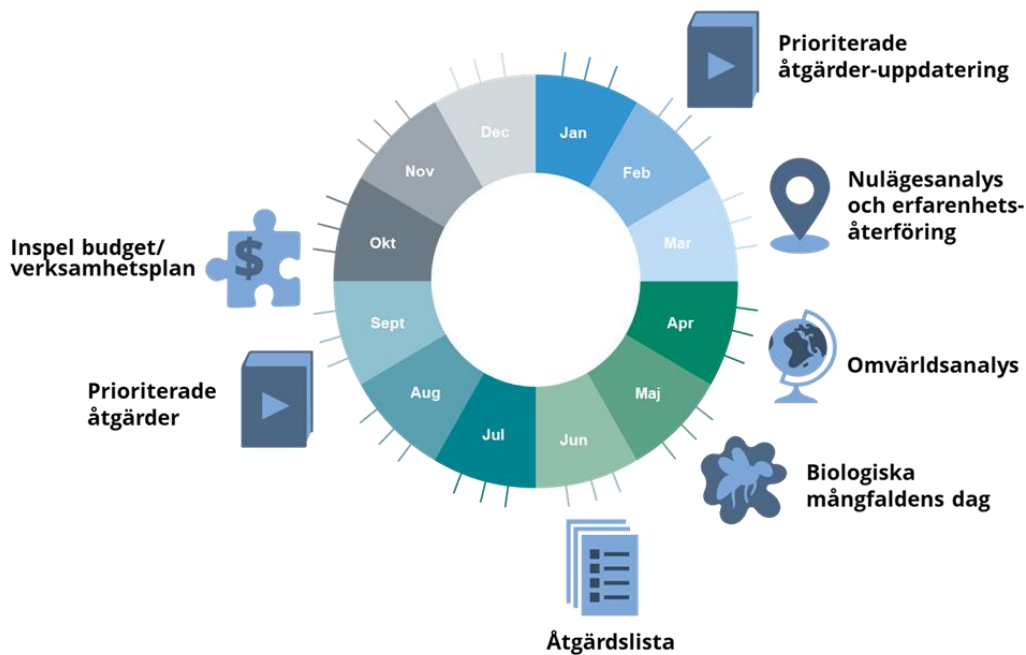
Med utgångspunkt i utvecklingsområdena ligger fokus i arbetet nu på att identifiera och föreslå åtgärder för genomförande.

Utgångspunkten i det fortsatta arbetet, identifierade utmaningar och utvecklingsområden ligger till grund för ett kontinuerligt arbete med åtgärder.

För att kontinuerligt ta fram väl förankrade och genomarbetade åtgärdsförslag och skapa förutsägbarhet i strategiarbetet har det tagits fram ett årshjul för strategins framdrift. Årshjulet visar hur strategigruppen årligen ska arbeta med att ta fram prioriterade åtgärder för kommande år. När gruppen tagit fram prioriterade åtgärder, tas de in i respektive

verksamhets ordinarie verksamhets- och budgetarbetet via strategirepresentanterna. Vilka åtgärder som kommer genomföras följs upp i samband med de klara verksamhetsbudgetarna i början av året, varpå arbetet med nästa års prioriterade åtgärder startar.

Årshjul för strategin Grön och Robust Stad

Åtgärder hittills

Två åtgärder som strategin tagit fram resulterade i budgetuppdrag redan i 2024 års budget. Arbeta med dessa pågår nu för fullt:

- Hela stadens grönska: Ett metod- och verktygsutvecklingsprojekt i ett avgränsat geografiskt område där staden samverkar med privata aktörer för att stärka biologisk mångfald och ekosystemtjänster.
- Kartlägg grön infrastruktur: Framtagande av strukturerande planeringsunderlag för grönskans funktionalitet i staden.

Utöver detta har det även startats ett så kallat grönstrategiskt forum för att öka erfarenhets- och kunskapsutbytet mellan förvaltningar och stadsutvecklingsskeden.

Prioriterade åtgärder för 2025-2027

Under 2024 har strategin har fokuserat på att ta fram prioriterade åtgärder som bör gälla för kommande år, 2025-2027. De prioriterade åtgärderna visas i bilden nedan. Prio 1-åtgärderna förväntas nu tas omhand i förvaltningarnas verksamhetsplanering och budgetarbete för 2025. De åtgärder som ligger som prioritet 2 bedöms kunna starta senare och kommer därmed att vara föremål för en ny samlad bedömning när prioriterade åtgärder för 2026-2028 tas fram nästa år.

Prio 1 (start 2025, senast 2026)

Kompetenshöjning och kunniggörande av stadens organisation

Finansiera mer grön infrastruktur via exploateringsbidrag

Samlad digital plattform för blågröna frågor

Externfinansiering/Extra budgetmedel

Ekonomisk värdering av ekosystemtjänster och biologisk mångfald

Grönstruktur först!

Prio 2 (start 2026, senast 2027)

Gemensamma krav och mål för kommunala markinnehavet

Utveckla verktyg för ekosystemtjänster i stadsutvecklingen

Externfinansiering/Extra budgetmedel

Visualisera gröna och blå värden

→ Fler åtgärder kan tillkomma i enlighet med arbete enligt årshjul

Prioriterade åtgärder inom Grön och robust stad

Organisering och kontakt

Strategiansvarig nämnd: Stadsbyggnadsnämnden

Strategisamordnare: Martin Knape, Tyko Lang

Organisering och involvering: Strategin har en strategigrupp med representanter från exploateringsförvaltningen, stadsmiljöförvaltningen, stadsfastighetsförvaltningen, miljöförvaltningen, kretslopp och vatten, Framtiden AB, Älvstranden Utveckling AB och Business Region Göteborg.

Strategisamordnare Martin Knape (till vänster) och Tyko Lang (till höger)

Läs mer

- Om strategin [Vi planerar för en grön och robust stad på Goteborg.se](#)
- Effektivitet Grön och robust stad (nedan)

Effektlogik Grön och robust stad

